

KAMNISKI OBČAN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO IV. ● ŠTEVILKA 6

DECEMBER 1965

CENA 30 DIN

Občinski zbor občinskega sindikalnega sveta v Kamniku Za osebne dohodke 69 odstotkov

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Kamniku, ki je bil 20. novembra in so se ga poleg 116 delegatov iz sindikalnih podružnic udeležili tudi predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ter nekateri republiški poslanci, ki so govorili o številnih aktualnih problemih, ki spremljajo uveljavljanje gospodarske reforme v občini. Mnoga vprašanja s področja proizvodnje in gospodarjenja, ki jih je obravnaval referat predsednika občinskega sindikalnega sveta, so našla svoj odmev tudi v razpravi. Po ugotovitvah predsednika občinskega sindikalnega sveta so imeli sprejeti gospodarski ukrepi že doslej močan vpliv na gospodarjenje v delovnih organizacijah. Proizvodnja se je v primerjavi z lanskim polletjem letos povečala za 8,7 %. Vključevanje v mednarodno delitev dela je bilo doslej v mnogih delovnih organizacijah obravnavano le kot moralna obveza, sedaj pa je ozko povezano z obstojem vsake posamezne delovne organizacije. Letos so kamniške delovne organizacije izvozile za 32 % več svojih izdelkov kot lansko leto, čeprav nekatere organizacije za predvidenim izvozom še zaostajajo.

Z gibanjem proizvodnje so tesno povezana vprašanja osebnih dohodkov in zaposlovanja. Na občnem zboru so opozorili na to, da so osebni dohodki premalo odvisni od rezultatov dela, saj v občini še vedno 47 % vseh zaposlenih prejema osebne dohodke na podlagi opravljenega delovnega časa oz. položaja. Menijo, da bo potrebno čimprej izpopolniti pravilnike o delitvi osebnih dohod-

kov. Po sprejetju zadnjih gospodarskih ukrepov so gospodarske organizacije povečale osebne dohodke za okrog 16 %, medtem ko v družbenih službah le za 8 %. Na občnem zboru je bilo postavljeno tudi vprašanje, zakaj se je razmerje med osebnimi dohodki in skladi v zadnjem času spet močno nagnilo v korist skladov. Predvidevali so, da bo šlo okrog tri četrtine dohodka delovnih organizacij za osebne dohodke, ostalo pa za sklade, vendar so v devetih mesecih letošnjega leta v delovnih organizacijah razdelili za osebne dohodke le 69 % vseh razpoložljivih sredstev. Udeleženci občnega zbora so menili, da ima tako prepočasno prilagajanje osebnih dohodkov proizvodnji in produktivnosti lahko zelo škodljive posledice za nadaljnji razvoj posamezne delovne organizacije.

Ko so razpravljali o notranjih rezervah v posameznih delovnih organizacijah, so posebej opozorili na nenehen porast izostankov z dela zaradi bolezni in nezgod. Skoraj 6 % razpoložljivega delovnega časa gre v izgubo zaradi teh izostankov. Vzroke za tak porast je po mnenju sindikalnih delavcev treba iskati v premajhni skrbi za preventivo v posameznih delovnih organizacijah, vendar pa nemajhen delež k temu prispeva tudi sedanji sistem financiranja zdravstvene službe, ki sili zdravstvene ustanove k večjemu številu storitev ne glede na njihovo kvaliteto itd. Sedanji sistem zbiranja in razdeljevanja sredstev za zdravstveno zavarovanje je tak, da zavarovanec sam ni dovolj zainteresiran za gospodarjenje na tem področju, prav tako

pa tudi ne delovne organizacije kot celota.

Število zaposlenih v kamniških delovnih organizacijah je v zadnjih letih porastlo letno za okrog 7 %. V referatu predsednika ob-

zlasti, če primerjamo podatke, da med 116 prijavljenimi, začasno nezaposlenimi v Kamniku 48 ljudi išče prvo zaposlitev, od tega s 14 srednjo in visokošolsko izobrazbo. Odveč bi bilo ponavljati

činskega sindikalnega sveta je bilo ugotovljeno, da so se po sprejetju reforme vse delovne organizacije v občini odločile, da ne bodo več zaposlovale novih delavcev ne glede na njihovo strokovnost. Taki sklepi delovnih organizacij so dokaj kratkovidni,

podatke, o katerih se je govorilo že na raznih posvetovanjih, sejah in podobno, kakšen je kvalifikacijski sestav strokovnih služb v delovnih organizacijah.

Na občnem zboru se je precej govorilo tudi o odnosu med delovnimi organizacijami in komuno. V dosedanjih razpravah o potrebah na področju družbenih služb, zlasti šolstva in zdravstva, se včasih pojavlja mnenje, naj gospodarska organizacija skrbi le za proizvodnjo in gospodarjenje, medtem ko naj se občina ukvarja s problemi družbenih služb in splošnimi potrebami komune. Tako napačno tolmačenje vloge delovne organizacije v komuni večkrat zelo negativno vpliva na rešitev številnih vprašanj, zlasti v pogledu združevanja sredstev za potrebe šolstva II. stopnje, za investicije v zdravstvu.

V referatu predsednika občinskega sindikalnega sveta je bilo o tem povedano naslednje: »V šolstvu smo uspeli zagotoviti finančna sredstva za materialne stroške in osebne dohodke pedagoškemu kadru, nerešeno pa je vprašanje, kako zagotoviti na reden način finančna sredstva za razširjeno reprodukcijo, to je za nove investicije v šolstvu in na-

*Za novo leto 1966 čestitajo
našim občanom*

Občinska skupščina Občinski komite ZMS
Občinski odbor SZDL Združenje borcev NOV
Občinski komite ZK in uredniški odbor
Občinski sindikalni svet Kamniškega občana

● NADALJEV. NA 2. STR.

KDO JE KRIV: odnos mladih ali zastarele oblike dela?

Kulturnoprosvetne organizacije bodo morale v prihodnje hitreje prilagajati svojo vsebino in delovne metode naglemu družbenemu razvoju v komuni. Doseči je treba večjo povezavo med društvi in poklicnimi kulturnimi ustanovami. Posebno je potrebno zagotoviti večji vpliv občana na oblikovanje kulturne politike v komuni.

Približno tako je izzvenelo nekaj poglobitvenih misli na nedavni letni konferenci občinskega sveta kulturnoprosvetnih organizacij v Kamniku. Udeležil se je tudi Branko Babič, predsednik kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije.

Stvarno in jedrnat poročilo prof. Zvoneta Verstovška, predsednika občinskega sveta, in razprava udeležencev sta opozorili na vrsto problemov, ki pa so bili tokrat bolj obravnavani z vsebinskih, organizacijskih in kadrovskih vidikov, manj pa z vidika razpoložljivih finančnih sredstev.

V dejavnosti naših društev še vedno prevladujeta dramska in glasbena dejavnost, še vedno pa se je premalo uveljavila izobraževalna dejavnost in sploh delo družbenih centrov. Tako društva kot tudi občinski svet doslej še niso uspeli zagotoviti tesnejšega sodelovanja s poklicnimi kulturnimi ustanovami.

V društvih je premalo čutiti dejavnost mladih. Ponekod še vedno leži vsa teža dela na starejših. S tem v zvezi je bilo precej razprav, ali je temu kriv nepravilen odnos mladih do te dejavnosti ali pa morda še vedno nismo uspeli našega dela prilagoditi sedanjim načinom in oblikam, naglo se razvijajočim sredstvom za izobraževanje (radio, televizija, magnetofoni in podobno). V naših društvih manjka družbene in zabavne dejavnosti, ki privlači mlade in ki jih preko nje lahko kasneje usmerimo v poglobljeno kulturnoprosvetno delo.

Naloge kulturnoprosvetnih organizacij pri oblikovanju kulturne ravni občana niso majhne. Na konferenci so navedli nekaj primerov, ki to ugotovitev potrjujejo. Recimo samo, vprašanje udeležbe

na kvalitetnih kulturnih prireditvah. Ob gostovanju znanega Koroškega okteta v Kamniku je sedelo v dvorani le nekaj deset ljudi. Lira je morala zaradi slabe udeležbe koncert na Lazah v Tuhinju odpovedati, slabo so obiskane predstave Mestnega gledališča ljubljanskega in podobno. Vendar pa pogledimo, kako so obiskane predstave raznih potujočih komedijantov z opicami in drugimi reviziti! Dvorane so polne. Zato

se ne bi smeli več dolgo spraševati, kdo naj kulturno oblikuje našega občana. Treba bo nekaj storiti.

Predsednik Občinskega sveta kulturnoprosvet. organizacij prof. Zvone Verstovšek je za dolgoletno delo in dosežene uspehe podelil priznanje pevskemu društvu Lira, njegovemu nekdanjemu dolgoletnemu dirigentu Cirilu Vremšaku, sedanjemu dirigentu Samu Vremšaku, predsedniku Lire ing. Albertu Čebulju ter Ladu Podbevšku, organizacijskemu vodji okteta Solidarnosti. Prav tako je prejel priznanje France Drolc, zaslužni kulturni delavec v Motniku.

F. Svetelj.

Večjo vlogo klubu odborov

Na sejah občinske skupščine Kamnik se često srečujemo z ugotovitvijo, da odborov premalo poznajo probleme s področja, o katerem morajo odločiti. Številna vprašanja in zahteve po pojasnitvah marsikdaj vzamejo precej dragocenega časa. Pa ne samo to, da odborov ne pozna problema do podrobnosti, največkrat se odloči kar za sugerirani predlog.

Občinska skupščina je pred leti dala pobudo za ustanovitev kluba odborov. Njegov namen naj bi bil predvsem v sproščeni razpravi razčistiti nejasna vprašanja in pomagati odborov, da bi na sejo prihajali že z dokaj oblikovanim stališčem, oziroma predlogom za rešitev določenega vprašanja. Nekateri sestanki tega kluba so pokazali, da bi bila taka oblika dela lahko zelo koristna pomoč odborov.

Eden izmed pogojev za uspešno delo tega kluba je vsekakor ta, da občinske službe pravočasno pripravijo gradivo, ki se bo obravnavalo na seji. Verjetno je prav to eden izmed vzrokov, da so posvetovanja v okviru kluba odborov zadnji čas tako redka. Praktično ni časa sklicati kluba. Gotovo so vmes tudi objektivne te-

žave, vendar se bo treba v prihodnje prizadevati, da bo teh vse manj.

Večjo pozornost bo treba posvetiti tudi obsežnosti dnevnih redov skupščine, če hočemo, da bodo seje učinkovite. Vselej se temu sicer ni moči izogniti, vendar to ne bi smelo postati pravilo. Povsem jasno je, da obilica gradiva, ki ga mora odborov v nekaj dneh proučiti, ne vpliva nanj najbolj vzpodbudno. V zadnjem času smo sicer pričali določenemu napredku na tem področju, gradivo je jasnejše, preglednejše, vsebuje povzetek važnejših ugotovitev in predlogov, vendar bi se dalo še marsikaj storiti.

Razmisliti bi bilo treba tudi o času, kdaj naj bi se skliceval klub. Po obširnem dnevnem redu seje skupščine res ni najbolj primerno.

Potruditi se bo treba, da bo klub odborov znova zaživel, kar naj bi bila tudi ena izmed nalog bodočega občinskega vodstva SZDL. Predstavljal naj bi res tribuno, na kateri bi občinski odborov izmenjavali mišljenja, oblikovali stališča in podobno.

F. S.

Pismo mežnarjeve hčerke na Malem gradu

Delo pri popravilu stolpa na kapelici na Malem gradu so nadaljevali še v novembru pod vodstvom tesarskega mojstra Ivana Benkoviča iz Novega trga.

Ko so podirali staro ogrodje stolpa, je izza kakega trama ali pa iz bakrenega jabolka pod križem izpadel kartonast ovitek, v katerem sta bila dva orumenela lista.

Na prvem listu je bil naslednji tekst, pisan z velikim okornim rokopisom: Podstrešje na stolpu je tesar Andrej Urbanc iz Stranj in kositarško streho pa gosp. Alojz Stadler iz Kamnika naredil. To delo je pod vodstvom cerkvenega predstojništva bilo dovršeno.

Gosp. Joz. Fink, dekan ključarja gosp. I. N. Podrekar trgovc in hišni posestnik, gosp. Jur Gollenwer posestnik in za mežnarja je bil na Malim Gradu Jur Turk.

Kamnik, 14. Avgusta 1868.

Drugi list pa je popisala mežnarjeva hčerka Julijana z naslednjo vsebino:

Ta žegen je bil še takrat noter djan, ko je bil še ta star grešt in streha na temo turne. In zdaj je pa ta grešt in streha oboje novo ta 14. dan avgusta v Letu 1868 je ta grešt in streha nova in koštalo je to use u kup 500 goldinarjev. Takrat sem bil jest tu za mežnarja Jur Turk in sem že do takrat 20 let tukej na malem Gradu za mežnarja bil.

To sem jest pisala mežnarjeva hči stara 25 let in 7 mescov Juliana Turk 17/8. 1868.

Kartonski ovitek, širok dva prsta, je bil na treh mestih zapečaten. Verjetno ga je zapečatil eden od obeh ključarjev, ki sta omenjena na prvem listu. Oba lista bosta shranjena odslej v muzeju, na isto mesto v stolpu malograjske kapele pa bodo shranili njun fotografski posnetek in podatke o gradnji novega ogrodja in strehe na stolpu.

Za osebne dohodke 69 odstotkov

● NADALJ. S I. STRANI

sploh v družbenih službah. V komuni smo formirali sklad za razvoj družbenih služb. Zbrana sredstva v tem skladu so omogočila dograjevanje novega zdravstvenega doma, šole v Tunjicah, adaptacije v otroškem vrtcu in v šoli »Toma Brejca«. Težave, ki nastajajo pri združevanju sredstev za razvoj družbenih služb, so v nerazčiščenih pojmih glede odnosov med delovnimi organizacijami in potrebami komune. Tudi statuti naših delovnih organizacij obravnavajo odnos delovna organizacija - komuna bolj ali manj le kot odnos med podjetjem in občinsko skupščino, oziroma med njim in določenim upravnim organom SOB. Statuti ne določajo, kakšen odnos naj ima podjetje do razvoja družbenih služb v družbeno politični skupnosti. Prav to vprašanje je danes med najbolj perečimi vprašanji pri nas in prav pri tem bi se moral kazati prelom starih pojmovanj o razširjeni reprodukciji, ki so izšla iz ozkih, za dobičkom težečih ekonomskih

prizadevanj, usmerjenih le na vznoter gospodarske organizacije.

Vendar mora razširjena reprodukcija v socialističnih družbenih razmerah upoštevati vse elemente družbene reprodukcije, med katerimi je problem razširjena reprodukcija proizvajalca kot osnovnega proizvodnega in družbenega činitelja še zlasti zahteven. Ne gre zgolj za povečanje števila proizvajalcev, temveč za njihovo usposobljenost v intenzivni proizvodnji, ki zahteva boljše izobrazbo in vzgojo. Zahteva se večje strokovno znanje in sploh razgledanost delovnega človeka kot proizvajalca in samoupravljalca, kar bo doseženo v boljšem kulturnem okolju, v katerem bo moralo biti bolj urejeno šolstvo, zdravstvo, kultura in prosveta, kar pa se ne da urediti v ozkem okviru tovarne, pač pa le v širši politični teritorialni skupnosti.

Občni zbor je ob zaključku izvolil tudi nov 23-članski občinski sindikalni svet, v katerem je precej mlajših aktivnih družbenih delavcev iz delovnih organizacij.

F. S.

STARO — NOVO!

Uspešni rezultati kooperacije

V aprilu 1964 je pri Agrokombinatu Ljubljana začel delati obrat Kooperacija. Takrat se je kamniška zadruga v celoti priključila Agrokombinatu Emona, obrat Kooperacija pa je prevzel vse njene naloge in dejavnosti. Ta obrat zdaj posluje po svoji ekonomski enoti Kamnik neposredno z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci, širi proizvodno sodelovanje in odkupuje na tem področju vse vrste kmetijskih pridelkov, živine in gozdnih sadežev ter prodaja reprodukcijski in gradbeni material, orodje in manjše stroje za kmetijsko proizvodnjo. Kooperanti sodelujejo v proizvodnji mleka in telet, pri vzreji goveje plemenske

živine, pri pitanju živine, prašičev in piščancev ter v proizvodnji krompirja.

Delo obrata je usklajeno s perspektivnim planom razvoja kmetijstva občine.

V kamniški občini je komaj petina obdelovalne zemlje v ravninskem delu, ki je sposobna za mehanizirano obdelavo, vse ostale kmetijske površine v občini pa so v hribovitih višinskih legah in primerne za kooperacijo. Ze rezultati sodelovanja v prvem letu so vzbudili med kmeti veliko zanimanje za skupno delo.

Kako je zasnovano sodelovanje?

Obrat Kooperacija sodeluje v vseh primerih z lastnimi živalmi,

pri pitanju piščancev pa tudi s krmili. Vse živali v kooperaciji so zavarovane na stroške obrata, prav tako prevzame obrat tudi vse stroške zdravljenja živine in osemenjevanja.

V letu 1964 je bilo v proizvodno sodelovanje na področju občine Kamnik vključenih 259 zasebnih kooperantov. V kooperaciji so imeli 322 glav goveje živine, v proizvodnem sodelovanju pa so oddali 78.615 litrov mleka. Spitali so 14.400 piščancev v skupni teži 18.426 kg ter 67 glav goveje živine.

Obrat Kooperacija je posredoval 300 ton umetnih gnojil, 50 ton močnih krmil in 250 ton cementa. Odkupil je tudi 230.651 kg klavne živine v takratni vrednosti 88 milj. 695.000 dinarjev, 793.315 kg kmetijskih pridelkov v vrednosti 29 milj. 110.000 dinarjev, 252.844 l mleka za 13.941.783 dinarjev in 10.074 kg gozdnih sadežev za 1.431.843 dinarjev. Skupaj jen odkupil za 211 milijonov kmetijskih pridelkov.

Ti rezultati, ki so bili doseženi od aprila do konca leta 1964, so bili močna vzpodbuda za še uspešnejše sodelovanje v letu 1965.

Posebno se kooperanti zanimajo za vzrejo piščancev. Letos je sodelovalo kar 14 kooperantov, lani pa samo 5. Zredili so 45.000 piščancev, od katerih je vsak povprečno tehtal 1,55 kg, kar da v skupni teži 60.000 kg. Vsak kooperant je vzredil po dva ali tri turnuse. Najmanjše število piščancev v eni vzreji je bilo 1.000, največje pa 5.000. Tako je letos en kooperant vzredil več piščancev ko pa lani vsi skupaj. Piščance sedaj vzgajajo v Tuhinjski dolini, v glavnem pa na področju Komende. Tam so tudi najugodnejši pogoji in največ neizkoriščenih možnosti. Posestniki, ki so z arondacijo izgubili zemljo in ne morejo več gojiti živine, pa imajo primerne hleve in gospodarska poslopja z električno napeljavo, kaj lahko prevzamejo pitanje piščancev. Velike možnosti so tudi v Tuhinjski dolini. Piščanec rabi 55 do 60 dni, da doraste, porabi pa okrog dva in pol kilograma močnih krmil za 1 kg prirasika. Računajo, da bodo prihodnje leto v kamniški občini v kooperaciji spitali za 100.000 kg piščancev.

V proizvodnji mleka je bilo letos pri kooperantih 200 krav, ki

so dale povprečno po 20.000 litrov mleka mesečno. Polovica jih je bilo na področju Komende, ostalo pa v Tuhinjski dolini.

Tudi pri vzreji plemenitih telic je velik porast. Pri kooperantih je bilo v reji okrog 200 telic, v glavnem v Tuhinjski dolini in Črni. Kooperant dobi za kg prirastka odškodnino v znesku 590 dinarjev. Približno toliko je tudi telet, ki jih kot pitance gojijo za zakol (baby-bif). Največ jih redijo v Podgorju, v Šmarci in na Križu. Tudi tu so možnosti za povečanje kooperacije še velike.

Zanimivi bodo zaključki ob koncu leta, saj bodo pokazali uspešno uveljavljanje obrata Kooperacija na področju kamniške občine. Ze prva polovica leta je v nekaterih dejavnostih presegla proizvodnjo v lanskem letu. Tako so odkupili mleka iz kooperacijske proizvodnje 72.000 l, kar je le nekaj manj kot v vsem obdobju leta 1964. Vrednost odkupa je že v prvih šestih mesecih znašala 163 milijonov dinarjev. Umetnih gnojil je posredovala 425 ton, krmil pa 114 ton. Poleg tega so kmečkimi proizvajalci prodali 32 kosilnic in 12 škroplilnic pretežno iz uvoza, za kar je dal Agrokombinat devizna sredstva.

Tako vidimo, da je Agrokombinat Emona v redu opravljal vse naloge, ki jih je prevzel od bivše KZ Kamnik, tako v pogledu organizacije poljedelske proizvodnje in kooperacijskega dela v živinoreji (zlasti govedoreji in perutninarstvu) kakor tudi glede oskrbovanja z materialom in semeni. Ni pa Agrokombinat pristopil k pospeševanju ostalih kmetijskih panog kakor npr. poljedelstva, sadjarstva in živinoreje na splošno. Prav tako ni vključil v lastno proizvodnjo zemljišč arondiranih površin v Tuhinjski dolini, ki jih je prevzel od KZ Kamnik, ker jih zaradi oddaljenosti ne more smotrno izkoriščati. S tem, da jih je dal v najem bivšim lastnikom, je s politično gospodarskega in socialnega gledišča zadovoljivo rešil težak problem in ustvaril dobre pogoje za sožitje med obratom Kooperacija in tamkajšnjimi kmeti. Kakor je pokazala letošnja izkušnja, se bo to sodelovanje še lahko poglobilo.

O folklorni sekciji ŠSD Grintovec

Alenka Jeršan je po poklicu učiteljica na Osnovni šoli »Toma Brejca« v Kamniku. Na naši šoli poučuje prvo leto. Prevzela je vodstvo folklorne skupine šolskega športnega društva »Grintovec«. Na proslavi v počastitev dneva republike smo videli njene prve sadoje dela. Nastop je povzročil val navdušenja.

Prostor (razred) v katerem vadijo, je skoraj vselej premajhen. Letos bo treba še potrpeti, v prihodnje pa bo bolje. Veliko staršev se zanima za delo učiteljice Alenke in za uspeh otrok, ki so pod njenim varstvom. Prosili smo jo za kratek razgovor.

Ali se že dolgo ukvarjate s plesom?

S tem vprašanjem me spominjate zgodnje mladosti. Obiskovala sem Srednjo baletno šolo v Ljubljani, kasneje sem izstopila in se vpisala na učiteljsko. Vselej sem spremljala dogajanje v

ki čutijo zanimanje in veselje za umetnost, a sami tega ne znajo reproducirati.

Učenci, ki obiskujejo folklorne nastope, so se v zadnjem času precej spremenili — in to na dobro. Veliko zaslug imate pri tem tudi vi.

Tega se sama niti ne zavedam. Veste, pri vzgoji otroka so potrebni vsi: starši in otroci. Res pa je, da se jih v okolju in pri dejavnostih, ki jih radi opravljajo, mnogo lažje vzgajajo. V sebi čutijo zanos in hočejo biti dobri. To je vse.

Kaj pričakujete v prihodnje in katere plesne nameravate vaditi z vašimi učenci?

Nameravam prikazati nekaj koroških in gorenjskih plesov, kasneje bomo morda začeli vaditi tudi hrvatske plesne. Za to starostno dobo so hrvatski plesi zelo težki. V načrtu imamo sodelovanje na proslavah ob 8. marcu, šli pa bi

naši plesni umetnosti, baletu, še posebej pa v folklornem izživiljanju.

Tri leta ste že pri folklorni skupini »Tine Rožanc«. Kako ste prišli v to skupino?

Na razpis sprejema novincev l. 1962 sem se prijavila za avdicijo in bila sem sprejeta. Ko spoznaš folkloro, njene ritme in ljudsko glasbo, te prevzame tako močno, da ne moreš prenehati. Folklor vzgaja človeka v pravem pomenu besede. Ob njej spoznaš iz navade preteklosti umetnost in kulturo svojih dedov in nato skušaš prenesti svoja spoznanja na ljudi,

radi nastopati tudi v kakšno tovarno. Menimo, da bi nas delavci z veseljem sprejeli in da jim ne bi bilo hudo, če bi nekaj prispevali tudi v našo skromno blagajno. Denar nas čestokrat tare: od skupnosti smo dobili le okoli 70.000 dinarjev. Za širše delo in za večjo množičnost je to zelo malo.

Da bi občani Kamnika videli delo ŠSD »Grintovec«, smo na zadnjem sestanku sklenili, da bomo za dan mladosti, 25. maja, pripravili akademijo, kjer bo folklorna skupina odigrala najvidnejše vlogo.

Pogačar Jana

SREČNO NOVO LETO ŽELI KOLEKTIV OBRTNEGA PODJETJA

SLOGA MOSTE PRI KOMENDI

poslužujte se storitev naših obratov:

TESARSTVO:

strešne konstrukcije, krovsko dela, stopnišča in vsa ostala tesarska dela

MIZARSTVO:

stanovanjsko pohištvo, oprema poslovnih prostorov, stavbno mizarstvo (okna, vrata)

ŠČETARSTVO:

standardne ščetke in ščetke za dom, industrijske ščetke, obnavljamo ščetke na loščilcih

IZDELUJEMO PO VAŠIH ŽELJAH, ZAHTEVAH IN NAČRTIH — Za vse naše izdelke dajemo DVELETNO garancijo!

Načrti in obeti mladih

Pred dnevi so praznovali v Šmarci 20-letnico kulturnoprosvetnega društva. Zbrali so se številni stari kulturni delavci, ki so bili steber kulturnega življenja v Šmarci že pred leti, pa tudi mladih, ki prav zdaj nadaljujejo tradicijo povojnih let, je bilo precej. Na proslavi je podal obsežen oris dela društva v preteklih letih tovariš Andrej Dermal. Iz njegovega poročila povzemamo nekaj misli:

Takoj po osvoboditvi leta 1945 je v Sloveniji nastal na področju kulturnoprosvetnega delovanja povsem nov položaj. V posebno ostri obliki se je ta položaj manifestiral v severnih območjih Slovenije (Jesenice, Kamnik, Slovenj Gradec itd.), ker so bili ti kraji osvobojeni poslednji, razen tega pa so bili ves čas pod še posebno ostrim režimom okupatorja zaradi svobodomiselnosti prebivalstva in zaradi geografske pomembnosti območja.

Podobno kakor se je dogajalo v mestih, se je dogajalo tudi v bližnjih vaseh in ena izmed teh vasi je bila tudi Šmarca. Prebivalci niso imeli prilike množično sodelovati na partizanskih kulturnih in družabnih prireditvah. Ustanovitve društva takoj po vojni je bila tedaj nujna manifestacija želja in potreb občanov po kulturnih dobrinah. To nam dokazuje tudi število članov, ki so pristopili k društvu, še posebej pa število prireditev, ki so jih v prvih povojnih letih organizirali.

Pri vsem delu v društvu pa so imeli seveda precejšnjo vlogo posamezniki, zlasti še prvi predsednik pokojni Karel Naglič ter goreča kulturna delavca Ciril Gostič in Rudolf Zorman.

Skupne z Osvobodilno fronto in kasneje s SZDL je društvo postalo zbirališče, organizator, izvajalec in oblikovalec kulturnega in političnega življenja v vasi. Od dramske skupine, ki je v začetku predstavljala jedro društvene aktivnosti, je društvo preraslo v močno kulturno središče, kjer se je dalo organizirati zelo razvejano dejavnost. Žažvela je knjižni-

ca, organizirana so bila gostovanja dramske skupine, prirejani razni nastopi in proslave. Vsa ta dejavnost pa je poleg kulturnega poslanstva pomenila tudi vpliv na spremembo miselnosti občanov. Gledanje predstav, poslušanje petja in recitacij, čitanje knjig iz društvene knjižnice je imelo važ-

no vlogo v družbenopolitični vzgoji občanov.

Ugotovljeno je bilo, da je društvo v dvajsetletnem dinamičnem razvoju kljub nekaterim slabostim ne samo opravičilo svoj obstoj, ampak dosegalo včasih zavidljive uspehe in opravilo na vasi pomembno kulturnopolitično vzgojno poslanstvo. S tem je pokazalo, da ni predmet za arhiv ampak živ organizem, ki je sposoben ob primerni podpori ostalih organizacij ponovno zadihati in tudi v novih pogojih z enako vnemo opravljati svojo kulturnovzgojno nalogo. Ze sedaj se je z nastopi in prireditvami pokazalo, da so na vasi mladi in talentirani občani, ki bodo z uresničitvijo svojih načrtov začeli v Šmarci novo, plodnejše in vsebinsko bogatejše obdobje delovanja njihovega društva.

DOBILI SO ZDRAVO PITNO VODO

Nad vasjo Mlaka pri Komendi je velik zbiralnik za vodo iz skupnega cerkljanskega vodovoda. Še pred zimo so prebivalci v vaseh Mlaka, Gmajnica, Gora in Križ izkopali jarke in položili cevi, da se oskrbijo z zdravim pitno vodo. Vodovodno omrežje bi lahko razširili še na spodnji del Podgorja.

SKALA S STAREGA GRADU

S strme stene Starega gradu se je sprožila okrog 50 kg težka skala in se zavalila po strmini. Drevje je oslabilo njeno silo tako, da ni napravila škode, ko je preskočila cesto in zadela hišo št. 3 v Novem trgu.

Ni dolgo tega, ko so v Veliki Lašni slovesno odprli novi vodovod, vreden približno 3 milijone dinarjev. To ni bila majhna slovesnost, saj so praznovali uspeh svojega dela in pridobitev novega časa. Ob tem dogodku, ki ga naš časopis žal ni posebej zabeležil, je v veselem razpoloženju povedal nek vaščan svojim sosedom tole šegavo pesmico:

Vodovod v Vel'ki Lašni

*Za danes odložite vse skrbi,
vsak pošteno naj se veseli,
ko vode več nositi treba ni.*

*Saj mnogo trpele so naše žene
s škafi na glavi, polnimi vodé.
Zdaj minilo to je vse,
naj se z nami vesele.*

*Še spanje se nam bolj prilega,
ker nam voda že domov priteka.
Gospodinja zdaj je brez skrbi,
kje za zajtrk vodo naj dobi.*

*Pa tud' moški nismo nič prikrajšani,
ko imamo krav'ce bliže za napajati.
In, če se komu kam mudi,
vodo hitro za umit' dobi.*

*Kol'krat tud' ponoč smo ropotal' po vas',
a k'vita prazna so bila za nas,
nato pa vračali se s praznimi vozmi,
tíhi, slabe volje in z dolgimi nosmi.*

*Sedaj minilo vse je to,
ker teče voda nam lepo,
kot danes teče nam gladko
po grlu vince to sladko.*

*Zelja Lašne zdavnaj je bila,
da tekla voda bi doma,
a v stari Jugoslaviji
bili smo le pozabljeni.
Ko pa svojo oblast smo s' priborili
smo s' tud' svoj vodovod zgradili.*

Ob otvoritvi vodovoda povedal sovaščanom 28. svečana 1965. Ivan Osolnik, kmet iz Velke Lašne 4.

Jugoslovani v Himalaji

ALPINISTIČNE ODPRAVE NA GORO KANGBAČEN (7.902 m) SO SE UDELEŽILI TUDI TRIJE KAMNIŠKI PLEZALCI

V AVGUSTU 1965 JE ODPOTOVALA V NEPAL DVANAJSTČLANSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA. NJENA GLAVNA NALOGA JE BILA RAZISKAVA DOSTOPA DO GORE KANGBAČEN IN PO MOŽNOSTI TUDI OSVOJITEV NJENEGA 7902 m VIŠKEGA VRHA. DA TO NI BILA LAHKA NALOGA, NAM POVE NEKAJ SKOPIH PODATKOV IZ ZGODOVINE HIMALAJE:

Poleg raziskovalnih in drugih manjših odprav, ki niso imele niti namena niti možnosti osvojiti večje vrhove, je leta 1930 mednarodna himalajska odprava pod vodstvom do tedaj najboljšega poznavalca Himalaje, švicarskega profesorja Güntherja Oscarja Dyrenfurtha, krenila iz Indije skozi Nepal v Himalajo z namenom, da razišče pogorje Kangčendženge in spleza na kakega od višjih vrhov. Dyrenfurth se je najprej lotil same Kangčendženge, visoke 8.575 m, tretjega najvišjega vrha na svetu, po obsegu pa najmočnejše gore, vendar je moral kmalu odnehati. Nato je po severozapadnem grebenu poizkusil na Kangbačen (7.902 m). Kljub dobri plezalcem in solidni opreči je morala ekspedicija obrniti, ko je jurišna naveza prišla nekaj več kakor 6.000 m visoko. Posvetiti se je morala nižjim in lažjim vrhovom na nepalsko-tibetanski meji.

Leta 1947 je na Kangbačen poskusila švicarska odprava. Znana imena: Sutter, Diter, Wyss-Dunant so pričala o resnosti odprave. Ker se je severozapadni greben pokazal za pretežkega, so se odločili za

poskus z ledeniko Ramtang. Izredno hitro so napredovali do višine 5.800 m, tu pa so jih ustavili ledeni in snežni plazovi. Bili so prisiljeni odnehati.

Leta 1963 so bili na ledeniku Ramtang Japonci, pa so tudi oni morali ostati le pri ogledu.

Med tem časom so bili drug za drugim doseženi najvišji vrhovi zemlje. Leta 1953 Mont Everest (8842 m), dve leti kasneje tudi izredno težavna Kangčendženga (8.575 m). Pozneje so Francozi zavzeli Janu (7.710 m), izredno težko dostopno goro, soseda Kangbačena. Z leti se je izbor še nedoseženih vrhov vedno bolj krčil. Najvišji samostojni vrh v Himalaji, ki še ni preplezan, je Lhotse-Shar (8.375 m) v skupini Mont Everesta. Nanj so spomladani leta 1965 poskušali Japonci, vendar se je odprava precej tragično končala. Za drugo najvišji od še neosvojenih vrhov zemlje je zaprosila jugoslovanska vlada.

V Nepal so kot člani odprave odpotovali: vodja Govekar, zdravnik dr. Andlovic, Butinar, Debeljak, Dimitrov, Juvan, Sazonov ter trije Kamničani Metod Humar,

Pavle Šimenc in Tone Škarja. Z odpravo sta bila še novinar Jerin in znanstvenik dr. Zupančič.

Priprave so trajale vse leto. Pri nabavi opreme, hrane in zdravil, ki naj bi držala nekaj mesecev v vlažnem tropskem podnebju in v nizkih himalajskih temperaturah, so odpravi zelo pomagala nekatera domača in tuja podjetja. Izmed kamniških podjetij je treba omeniti »Stol«, ki je izdelal zaboje za vseh šest ton opreme in še posebej za izredno občutljive jeklenke s kisikom (200 atm.); »Podjetje Kamnik«, ki je podarilo eksploziv z vsem priborom za razstreljevanje ledenih skalnih ovir; »Alprem«, ki je izdelal posebne ploščice za pritrjevanje žotorov v sneg in lopatice za kopanje v snegu in ledu ter »Tovarna kovanega orodja«, ki je napravila sekire, ki jih je odprava potrebovala med večtedensko hojo skozi pragozdni del Nepala.

Odprava bi brez pomoči republiških in zveznih činiteljev nikdar ne mogla odpotovati. Od občinskih skupščin je samo jeniška pomagala odpravi (2.000.000 din za dva udeleženca), ostale pa se niso odzvale prošnji niti z dinarjem.

Avgusta je iz Dharana, zadnjega mesta, do katerega še sega cesta iz Indije, krenila izvidnica, dva dni za njo pa glavna odprava. Štirje člani odprave pa so morali še dober teden čakati na odgovor iz domovine o odobritvi dodatnih sredstev zaradi podražitve dnevnice nosačev. Potovanje od juga do severne meje Nepala je za izvidnico trajalo 16 dni, za ostali dve skupini pa 21 dni. Pot se dviga

do 2.800 m, pa spet pada do nekaj sto metrov nadmorske višine.

Ko je konec avgusta izvidnica prišla do sotočja ledenikov Kangčendženga in Ramtang, se je resnost nalog pokazala v polni luči. Prvotno je odprava nameravala poskusiti po severozapadnem grebenu, od tod pa je bil greben na nekaterih mestih videti sicer preplezljiv v alpskih razmerah, toda nemogoč za stalno hojo gor in dol ter nošnja obilnega materiala. Odločiti se je bilo treba za Ramtang.

Nekaj dni pozneje je prišla še glavna in bazo smo postavili daleč na ledeniku Ramtang, na nadmorski višini 4.900 m. Med tem, ko je oprema iz doline še vedno prihajala v bazo, so plezalci postavili tabor I na skalnatem pomolu (5.400 m), kjer pričena zgornji del ledenika Ramtang. Precejšnje težave je povzročalo iskanje prehoda na veliko, dobre štiri kilometre dolgo in kilometer široko ploščad pod severozapadno steno Kangbačena. Skozi labirint ledeniških ovir sta speljala pot na ploščad Juvan in Debeljak. Pri kratki razpoki, ki naj bi ščitila žotore pred plazovi, je nastal tabor II (5.800 m). Ze naslednji dan sta Humar in Škarja s še dvema šerpama postavila tu dva žotora, drugo jutro pa sta v megli in snegu odkrila in označila še pot skozi zamotan sistem ledenih skladov na sedlo med fantastičnim Belim valom (6.960 m) in koto 7.535 m v jugozapadnem grebenu Kangbačena.

Na majhni ravnici v rezi sedla, 6.200 metrov visoko, sta označila še mesto za

Pisma bralcev...

O cesti in prevoznih cenah

V zadnjem času se o stanju Podgorske ceste, oziroma ceste Kamnik—Moste razpravlja vse pogostje. Obupna razdrapanost spravlja prebivalce ob tej cesti v vse večje nezadovoljstvo. Kakor kažejo razprave občanov, se bodo stvari v bližnji prihodnosti vendar le uredile s pomočjo krajevnega samoprispevka.

Precej pripomb je tudi glede avtobusnega prometa na tej cesti. Zdaj vozijo avtobusi v dopoldanskem času po tej cesti samo v smeri Ljubljane, iz Most proti Kamniku pa vozi samo ob torkih in sobotah ob sedmih zjutraj kranjski avtobus. Ker je ob tej cesti mnogo šolarjev, ki hodijo v Kamnik, pa tudi precej delavcev in uslužbencev, ki začenejo delo ob osmih zjutraj v Kamniku, bi bilo prav, da bi Ljubljana-transport uvedel vsakodnevno jutranjo progo (ob sedmih ali pol osmih) Moste—Kamnik.

Občani so prepričani, da bi bila ta proga rentabilna in da avtobusno podjetje lahko ustreže njihovim željam.

Ob tej priliki naj omenim še čudno nesorazmerje med prevoznimi cenami na progi Podgorje—Kamnik in Duplica—Kamnik. Od Podgorja (od gostilne Kmetič) je do Kamnika točno 3.600 metrov, vozovnica v avtobusih Ljubljana-transport stane 50 dinarjev, v avtobusu Avtopromet Kranj pa 40 di-

narjev. Od Duplice (postaje pred tovarno »Stol«) do Kamnika, je proga dolga točno 3.300 metrov, torej za 300 m krajša, vozovnica pa velja v vseh avtobusih 60 dinarjev.

Čudno, kajne?

D. Čebulj

POJASNILO »LJUBLJANA-TRANSPORT« PE — KAMNIK

Z ugotovitvijo pisca gornjih vrstic glede avtobusnih zvez Moste—Kamnik se v celoti strinjamo. Že sami smo ugotavljali, da bi bilo prav ta kraj treba bolje povezati s centrom občine, vendar smo to misel vedno zavrnili prav zaradi slabe ceste. Upoštevati namreč moramo, da so osnovna sredstva v prevozništvu zelo draga in se je težko odločiti, da bi jih dnevno izpostavljali okvaram na tako slabih cestah. Kljub temu pa smo v novem predlogu voznih redov, ki je sedaj v delu, že predvideli boljše povezavo Most s Kamnikom, ker pričakujemo, da bo cesta v prihodnosti le urejena. V dopoldanskem času predvidevamo uvedbo dveh novih voženj z odhodom iz Podgorja ob 7.05 in ob 12.00 uri, tudi v popoldanskem času so po predlogu voznega reda predvidene tri vožnje: ob 15.10, 17.35 in ob 20.05 uri. Upamo, da bomo s tem zadovoljili tamkajšnje občane.

Glede različnih cen različnih podjetij za isto relacijo pa lahko pojasnimo tole:

V cestnem prometu ni enotnih cen, cene prevozov za posamezne proge določijo sama prevozniška podjetja v okviru odobrenih prevoznih cen, lestvice postavljajo podjetja različno, nekatera imajo začetno tarifo nižjo pa se zato lestvica hitreje dviga, druga imajo zopet začetno tarifo višjo in se zato lestvica počasneje dviga in podobno. So tudi nekatera podjetja, ki pri tarifah upoštevajo stanje ceste po kateri vozijo in frekvenco (število) potnikov. Vse to je vplivalo tudi pri določitvi te tarife, ker je naša začetna tarifa 50 dinarjev.

Direktor poslovne enote
Kamnik

Nevolje s snegom

Zadnji sneg je nemalo prizadel tudi našo občino. Zaradi potrganih žic električne napeljave ni bilo električne energije. Ljudje so se z razumevanjem uklonili višji sili in spet poiskali zaprašene petrolejke, da so preganjali temo. V šoli Frana Albrehta so bili en dan brez centralnega ogrevanja, vendar učencev ni zeblo. Nekateri predeli so bili za nekaj ur brez vode. Ceste so takoj začeli plužiti, zato v prometu ni bilo zastoja. Vendar pa tako razdrapano cesto kot je skozi Tuhinjsko dolino tudi plug ne more usposobiti za promet. Šele vozila so stlačila sneg na cestišču, vendar na račun krajših zamud v prometu. Nenaden vremenski preobrat je bil tudi javnim lokalom opozorilo, da morajo biti za vsak primer oskrbljeni s svečami ali petrolejkami.

Srečno novo leto in prijetno vožnjo želi

MALI ANTON

AVTOTAKSI

Kamnik, Trg talcev, tel. 831-63

KADAR SE VAM BO MUDILO, SE POSLUŽITE NAŠEGA PREVOZA

tabor III, nato pa sta se zaradi poslabšanja vremena morala vrniti.

Ko se je vreme po nekaj dneh izboljšalo, sta Sazonov in Šimenc postavila prva dva šotora tabora III. V tem času je prišla iz baze v zgornja taborišča oprema za zadnji del naskoka. Debeljak in Juvan sta nadelala pot nad sedlom. Humar in Škarja pa sta bila s šerpami spet v taboru III z opremo za zavarovanje poti in postavitev tabora IV. Čez noč pa je zapadel sneg in plezalci so prav zadnji trenutek sestopili v bazo. Nekaj dni je snežilo in v bazi je bilo snega čez kolena. Potem je na gori zagospodaril veter in slapovi priča so drsli z vršnega pobočja čez steno na veliko ploščad.

30. septembra so Juvan, Sazonov, dr. Andlovic in Dimitrov s šerpami napravili gaz do taborišča II. Na ploščadi je bilo snega za dober meter. Razen Juvana, ki je prespal v novo postavljenem šotoru, so se ostali vrnili. Naslednji dan so šerpe pregazili še pot do tabora III in so se z Juvanom vrnili v tabor I, Dimitrov in Sazonov pa sta prinesla nekaj opreme za tabor II. Stari šotori so bili polomljeni, prav tako je sneg uničil vse šotore v taboru III. Tabor II sta zapustila 2. oktobra in obnovila tabor III, istega dne pa so prišli iz tabora I do tabora II še dr. Andlovic, Humar, Šimenc in Škarja s tremi šerpami z vso opremo za tabor IV in delom opreme za tabor V.

Naslednji dan gre prava vojska v maletem s sedla v strmino Kangbačena. Plezalci pritrjujejo vrvi, ki sta jih tu pustila

že Juvan in Debeljak ter nasekajo stope v strme ledene odlome. Na višini 6.700 m odlože bremena in se vrnejo, razen Šimenca, Škarje in dveh šerp, ki prespijo v novem taboru IV. Prvotna naloga je bila postaviti tabor V na grebenu pod koto 7.535 m, kake 4 km od glavnega vrha. Z mesta, kjer sta bila plezalca, pa se je pokazal mnogo boljši dostop naravnost na vrh, namreč po sneženi strmini, ki je med vršnim grebenom in spodnjo severozapadno steno. Kljub nasprotovanju vodje nalože naslednje jutro vsi štirje opremo za tabor V in gredo povprek po pobočju proti levi. Že slabo uro po odhodu šerpa Karma odneha, ker zbolijo. Ostali trije nadaljujejo. Tu se višina že močno pozna: hropeče dihanje, počasna in skrajno utrujajoča hoja, pekoče grlo...

Opoldne odneha še Šimenc — višina...

Ostala dva ob dveh popoldne prineseta opremo, ki so jo zjutraj nosili štirje do velike skale, ki naj bi ščitila tabor V pred plazovi. Višina po višineru je 7.070 m, toda višineri kažejo tad 150 do 200 m premalo. Zvečer se oba plezalca izčrpana vrneta v tabor III, naslednji dan pa v tabor I.

Medtem sta dobila Humar in Juvan nalogo, da morata poskusiti na koto 7.535 metrov, čeprav je bila že odkrita precej boljša pot na glavni vrh. 7. oktobra ob 6. uri zjutraj zapustita s šerpama Dorzijem in Gjurmijem tabor IV (6.700 m) in ob 10. uri sta že na koti 7.535 m. Izredno hitro dviganje! Brez dvoma so bili takrat vsi štirje na višku aklimatizacije. Naslednji dan so bili spet vsi v taboru I. Po-

kazalo se je, da odprava ne bo mogla poskusiti na vrh preko kote 7.535 m, ker je vmesni greben izredno zahteven in nevaren. Edina možnost je pobočje, na koncu katerega je že oprema za tabor V. Na vrh naj bi poskusila splezati Dimitrov in Sazonov.

Oba plezalca in šerpe Datija, Karma in Gjurmij zapuste 12. oktobra tabor IV. Šerpe nosijo še en šotor in tri jeklenke kisika. Dimitrov in Sazonov sta precej slabo aklimatizirana. Šele zvečer dosežeta — čeprav neobremenjena — tabor V, na katerem so predtem šerpe že postavili šotore. Zjutraj ob 8. uri zapuste tabor in se prično vzpenjati po zadnji strmini proti vršnemu grebenu. Čeprav prazni, hodijo zelo počasi. Poleg vsega so si izbrali še najstrmejšo in najbolj zasneženo polico od tistih treh, ki vodijo k vrhu. Šele ob treh popoldne pridejo na vršni greben, na polovico vzpona. Prepozno je. S seboj nimajo ne hrane, ne spalnih vreč, ne kuhinjskega in niti vreč za bivačenje ne. Ničesar! Vodja ukaže umik. Dimitrov in Sazonov poskušata kljub ukazu najtežje. Šerpe pošljeta nazaj v tabor V, sama pa prespita na grebenu z željo, da bi naslednji dan poskušala zavzeti vrh. Veter... mraz 25 stopinj pod ničlo...

Tudi luknja v snegu ne pomaga dosti.

Zjutraj z največjo težavo sestopita! Na vzpon še pomisliti ni.

Sedemnajstega oktobra krene kolona nosačev in alpinistov v dolino. Na ledeniku Ramtang le še neuporabni ostanki pričajo o odpravi. Občutki ob slovesu od nezavzetega vrha so različni. Jugo-

slovska odprava je odkrila pot na Kangbačen, na goro, ki je bila uganka celo za tiste narode, ki pošiljajo po več ekspedicij v enem samem letu na Himalajo. To bo senzacija za najboljše poznavalce Himalaje.

Z našo javnostjo je drugače. Ta alpinističnih odprav ni vajena, ne ve, da vsaka odprava nekaj pripomore k odkrivanju zadnjih neraziskanih delov sveta, da pa jih le malo uspe tako popolno, da pridejo na sam vrh. Za Everest je bilo potrebno enajst odprav, za Nanga Parbat pet, za Kangčendžengo sedem odprav itd.

Jugoslovani so bili na Kangbačenu prvi in odkrili so pot. Za koga?

PRIPIS UREDNIŠTVU

Kakor smo videli, so bili predstavniki AO Kamnik: Metod Humar, Pavle Šimenc in Tone Škarja med najvidnejšimi akterji letošnje jugoslovanske alpinistične odprave v Himalajo. Lahko bi rekli, da so odločujoče prispevali k uspehu in da jim je zgolj naključje (gledano tako ali drugače) preprečilo zmagovit vzpon na sam vrh.

Ob čestitkah za njihove uspehe želimo, da bi sodelovali tudi v prvi prihodnji jugoslovanski odpravi, ki naj bi čimprej dokončala začetno delo in kronala vsa dosežena velika prizadevanja z dokončno zmago.

XXX

Smučarski tečaji

Tudi v letošnji zimi bo v času šolskih počitnic organizirala Občinska zveza za telesno kulturo in Smučarski klub Kamnik smučarske tečaje za mladino. Lanski tečaji so zelo lepo uspeli, saj se jih je udeležilo kar 320 mladih smučarjev. Letos bo število tečajnikov prav gotovo še večje. Upamo, da bodo zagotovljena potrebna finančna sredstva, saj bi bili drugače organizatorji prisiljeni zmanjšati število tečajnikov, ker bodo tečaji lahko le v popoldanskem času. Kaže, da bodo sindikalne organizacije podjetij in

Društvo prijateljev mladine podprli to akcijo, ki presega rekreacijski pomen.

Smučarski tečaji bodo v času od 21. do 30. januarja na Velikih poljanah in vseh ostalih terenih v bližini Kamnika. Če bo dovolj tečajnikov, bodo tečaji tudi v Komendi, Nevljah in Tuhinju. Vpisovanje in pričetek tečajev bo na Velikih poljanah 21. januarja ob 10. uri za tiste, ki bi želeli obiskovati dopoldanske tečaje in ob 15. uri za ostale, ki želijo obiskovati popoldanske tečaje. Posebno vabimo mladino iz podjetij, da se udeleži teh

tečajev. Tečaji so brezplačni in se jih lahko udeleži vsak, ki se želi naučiti smučati.

Se nekaj besed o pripravah na tečaje. Vsak tečajnik mora biti vsaj malo kondicijsko pripravljen. Dovolj je že vsakodnevni krajši sprehod, poleg rednega vsakodnevnega gibanja. Brez teh priprav pomeni redna vsakodnevna vadba na snegu prevelik napor. To pa povzroča pretrujenost in povečanje možnosti poškodb.

Smučarska oprema naj bo predvsem pri popolnih začetnikih kar naj-

bolj preprosta. Smuči za učence prvih dveh razredov osnovnih šol ne smejo biti večje od telesne višine. Če kupujemo smuči, naj bodo te tako za začetnike kot ostale opremljene z jeklenimi robniki in spodnjo ploskev z maso.

Za začetnike so najvarnejše navadne jermenaste vezi z natezalcem, za starejše pa varnostne. Vendar pa je nujno, če hočemo lepo in udobno krmariti po snegu, da je čevljev trdno pritrjen na smučko. Brez tega je krmariti nemogoče, posebno pri sedanju smučarski tehniki.

Smučarske palice naj segajo smučarju 10 cm nižje od ramen. Smučarski čevlji — pancerja — pa naj bodo za številko večji od ostale obutve.

Kdor si bo nabavil smučarsko opremo, naj jo nabavi v Lescah, kjer prodaja tovarna »Elan« po tovarniških cenah, to je z 20 % popustom.

Vsak, ki si nabavlja opremo, naj se zaveda, da le pravilno izbrana oprema omogoča udobno smučanje.

— sm

Stayn-Kamnik

Do druge polovice 13. stoletja so nazivali naše mesto skoro izključno le — Stein oziroma Stayn. Iz leta 1271 pa nam je ohranjeno pismo, v katerem stoji, da je bil tega leta češki kralj Otokar »in Kamnich«.

Tako piše tudi kranjski zgodovinar Dimitz v svoji knjigi (Geschichte Krains III. stran 329), da je leta 1592 zaukazal papež Klemen VIII. patrijarhu oglejskemu in nadškofu solnograškemu, naj pregledata zane-marjene cerkve po nadvojvodskih deželah. Patrijarh je v to določil kot svojega namestnika Frančiška Barbaro, poznejšega patrijarha. Barbaro je dospel leta 1593 v »Kamineg«, poglavitni kraj med Dravo in Savo, sklical duhovnike in po opravljeni sv. maši opominjal, da odpravijo razvade in pobiljšajo življenje izročeni duš.

V pismu z dne 12. februarja 1622, leta, s katerim se dovoljuje župnija v Železnikih, stoji ime Krištofa Planka, arhidijakona Gorenjske in župnika »in Camnigh«.

Tako je bilo slovensko ime našega mesta že v tistih časih v rabi, le pravopis je bil različen.

PO GLASILU »KAMNIČAN«, KI JE IZHAJAL LETA 1935.

Vsem delovnim ljudem, še posebej pa kamniškim občanom želimo mnogo uspehov v novem letu 1966 kolektiv

KOMUNALNEGA PODJETJA

Kamnik

Vsem bralcem Kamniškega občana želi
KOČEVSKI TISK Kočevje
srečno in uspehov polno novo leto

»KAMNIŠKI OBČAN« glasilo Občinskega odbora SZDL Kamnik — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik Vinko Dobnikar, odgovorni urednik Dolfe Čebulj, lektor Marija Grzinčič, tehnični urednik Avgust Novak. — Izhaja enkrat mesečno. — Uredništvo in uprava na Delavski univerzi Kamnik, Fužine 10 — Tiska tiskarna »Kočevski tisk« v Kočevju

Nove cene dimnikarskih storitev

V mesecu oktobru so bile zasebnim dimnikarjem iz Kamnika potrjene nove cene dimnikarskih storitev. O tem občani doslej niso bili seznanjeni ali pa so se z novimi cenami delno seznanili šele preko samega dimnikarja, ko jim je le-ta opravljene storitve zaračunal po novih tarifah. Zato je marsikateri uporabnik kurilnih naprav s precejšnjo mero nezaupanja sprejel to ne preveč razveseljivo novico, posebno če upoštevamo dejstvo, da so se v preteklem letu cene blaga, kakor tudi storitev, pogostokrat spreminjale in da nove cene teh storitev v tem primeru niso bile javno razglašene. V zvezi s tem moramo poudariti, da tega niso krivi pristojni organi, temveč so to spremembo narekovali novi predpisi. Po prejšnjih je cene dimnikarskih storitev prejemale oziroma določevala občinska skupščina z odlokom, ki ga je nato razglasila v uradnem vestniku. Republiški zakon o dimnikarski službi, ki je izšel v mesecu marcu preteklega leta, pa je pristojnost določevanja cen dimnikarskih storitev prenesel na upravne organe, pri občinskih skupščinah, ki so pristojni za kontrolo cen, a svojih odločitev seveda ne razglašajo.

Da bodo občani, kakor tudi vsi ostali uporabniki kurilnih naprav, podrobneje seznanjeni z novimi cenami dimnikarskih storitev tudi objavljamo celotni cenik teh storitev z vsemi novimi določili.

CENIK

O NAJVIŠJIH TARIFAH ZA DIMNIKARSKO STORITVE

1. Odprto kuhinjsko ognjišče	160	b) za vsak nadaljnji meter	50
2. Kmečka kuhinja z dvojnimi stropom	200	c) veliki plezalni do 3 m dolžine	300
3. Plezalni dimnik:		d) za vsak nadaljnji meter	60
a) v pritlični hiši	130	12. Grelec vode (bojler)	50
b) za vsako nadaljnje nadstropje	50	13. Grelec posode	100
4. Ozki ali valjasti dimnik:		14. Pralni kotel s kanali za odvod dima	60
a) v pritlični hiši	60	15. Veliki kotel v gostinskih obratih in pod.	100
b) za vsako nadaljnje nadstropje	30	16. Navadna železna peč	60
5. Dimnik centralne ogrevalne naprave ali parne pekovske peči:		17. Peč sistem »Lutz« ali podobno:	
a) v pritlični hiši	160	a) brez pečice	80
b) za vsako nadaljnje nadstropje	50	b) z eno pečico	100
6. Dimnik od etažne peči in vseh vrst gostinskih in zavodskih štedilnikov:		c) z dvema pečicama	120
a) v pritlični hiši	110	18. Pekovska peč – navadna z duški	200
b) za vsako nadaljnje nadstropje	50	19. Pekovska parna peč:	
7. Shnut dimnik:		a) z eno etažo	350
a) v pritlični hiši	80	b) z dvema ali več etažami	500
b) za vsako nadaljnje nadstropje	40	20. Etažna peč za centralno ogrevanje, všteti dimne odvode	160
c) priključek za shnut dimnik	50	21. Centralne ogrevalne naprave, všteti dimne odvode:	
8. Dimna cev:		a) z malim kotlom do 8 m ² ogrevalne površine ali 9 členov	320
a) zidana ali pločevinasta do 2 m	40	b) s srednje velikim kotlom do 14 m ² ogrevalne površine ali 14 členov	540
b) za vsak nadaljnji tekoči meter	20	c) z velikim kotlom od 15–30 m ² ogrevalne površine nad 14 členov	720
9. Štedilnik v privatni hiši:		d) parni kotel za centralno ogrevanje nad 30 m ² ogrevalne površine	840
a) z eno pečico	60	22. Izžiganje dimnikov z oddajo izžigalnega materiala:	
b) z eno pečico in kotličem	90	a) v pritlični hiši	800
c) z dvema pečicama in kotličem	120	b) za vsako nadaljnje nadstropje	60
10. Štedilnik:		23. Pregled in struganje novih dimnikov:	
a) navadni v malem gost. obratu	160	a) v pritlični hiši za komad	120
b) v gostinski ali zavodski kuhinji – mali	240	b) za vsako nadaljnje nadstropje	60
c) veliki prostostoječi mizni ali z nastavkom v velikih kuhinjah, restavracijah, javnih kuhinjah, zavodih in podobno	350	c) za drugi in tretji pregled se računa od gornje cene	50 %
11. Kanal centralne ogrevalne naprave ali parne pekovske peči:			
a) mali neplezalni do 4 m dolžine	200		

Za vse dimnikarske storitve, ki niso navedene v I. poglavju tega cenika, sme dimnikar določiti ceno na podlagi zamude časa, ki pa mora biti v skladu z določili časovnih norm za dimnikarska dela oziroma režijsko minuto. Tako določena cena ne sme presegati 8 dinarjev za minuto, oziroma 480 dinarjev na uro.

Za opravljene dimnikarske storitve v oddaljenosti nad 2 km od sedeža dimnikarskega obrata, oziroma rajonskega sedeža, se sme zaračunavati 30 % pribitka na ceno iz I. poglavja tega cenika.

Dimnikarski obrati imajo sedeže rajonov v Kamniku.

Za vsa dimnikarska dela, ki se opravijo po naročilu stranke, ne glede na roke čiščenja ali ob nedeljah in praznikih ter za nočno in nadurno delo, se sme zaračunavati na redno postavko največ 50 % pribitka. Prav tako se poviša tarifa, če dimnikar opravlja delo, ki je združeno s posebno nevarnostjo.

Nočni delovni čas se šteje od 22. do 5. ure naslednjega dne.

Če dimnikar ni opravil ometanja in čiščenja, ker je stranka izjavila, da kurilnih naprav ni uporabila in da zato ometanje ni potrebno, sme dimnikar za izgubo časa za opravljanje kontrolnega pregleda zaračunati 50 % od redne cene iz I. poglavja tega cenika, to pa le s pogojem, da se pregled iz požarno-varnostnih razlogov v resnici tudi izvrši. V nasprotnem primeru zaračunavanje kakršnekoli pristojbine za neopravljeno delo ni dovoljeno.

Pavšalno plačevanje dimnikarskih stroitev je dovoljeno po dogovoru med dimnikarji in stranko.

Dimnikar mora za opravljene dimnikarske storitve na zahtevo stranke izstaviti veljavno plačilno potrdilo s specifikacijo dimnikarskih storitev in navedbo tarifne postavke.

ŠE VEČ USPEHA V LETU 1966 ŽELI KOLEKTIV

SGP GRADITELJ

KAMNIK

⊙ POSLUŽUJTE SE

⊙ NAŠIH

⊙ GRADBENIH STORITEV

Srečno novo leto želi vsem
občanom

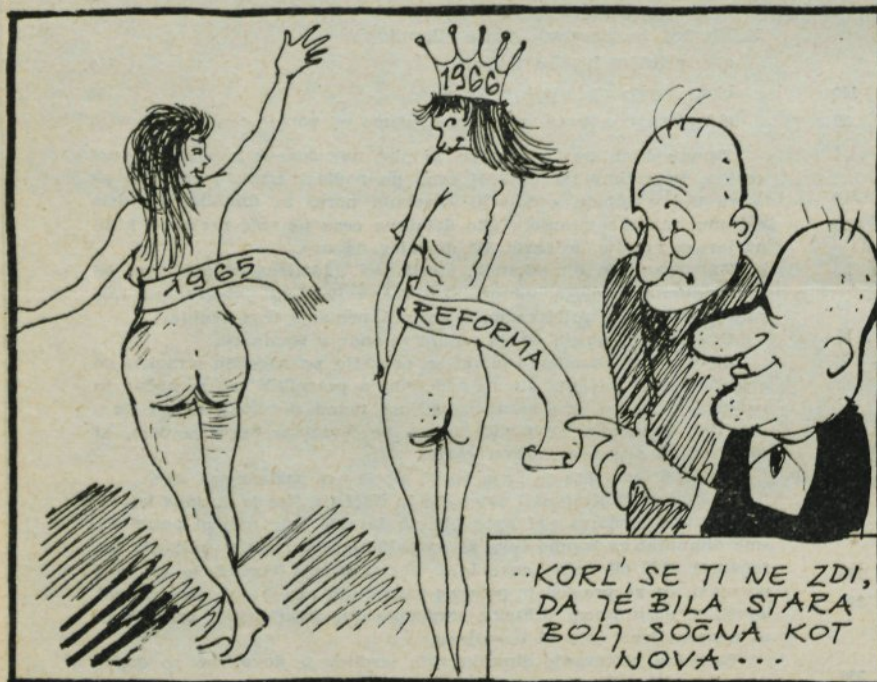
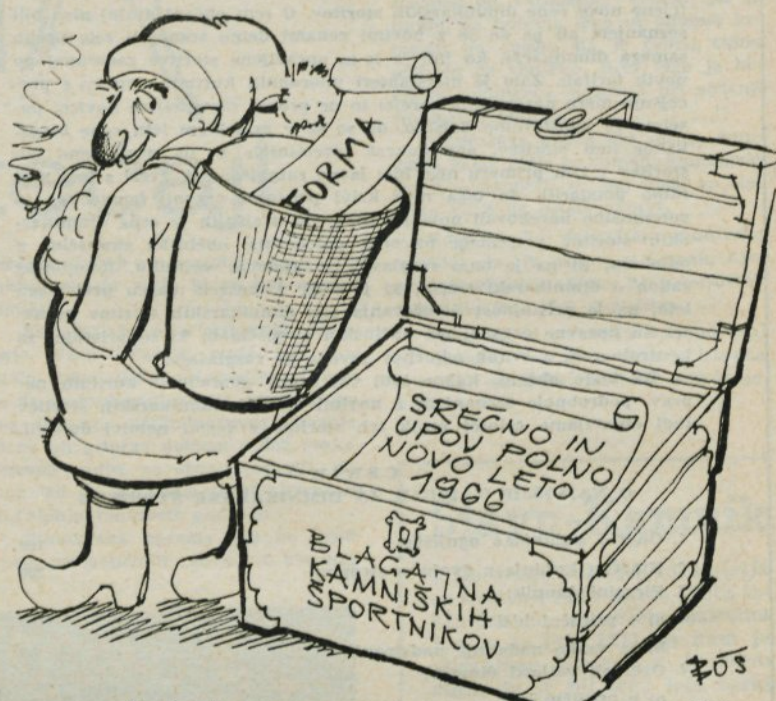
Feliks Anžin

PEČARSTVO

Postavljam nove kamine, keramične obloge, tlake in obnavljamo stare peči

LJUBLJANA, Menartova 57,
tel. 314-415

NOVOLETNE RAZGLEDNICE

KAMNISKI KRONIKA

ZA NOVEMBER 1965

● **ROJSTVA:** Janežič Janko iz Podstudenca št. 15 in Zavolavšek Matevž iz Poljan št. 2 — Šmartno v Tuhinju.

● **POROKE:** Balantič Andrej iz Zupanjih njiv, šofer, star 23 let in Alpner Ana s Kregarjevega, delavka, stara 26 let; Balantič Rudolf iz Godiča, pek. pomočnik, star 22 let in Terezija Bele iz Mekinj, delavka, stara 19 let; Drolc Jakob iz Raven 5, delavec, star 25 let in Černešek Ivana iz Sovinje peči, delavka, stara 21 let; Hribar Jože iz Srednje vasi, gasilec, star 31 let in Valentina Brnot iz Sp. Palovč, delavka, stara 24 let; Juhant Stanislav iz Komendske Dobrave, čevljar, star 26 let in Baloh Pavla iz Kamnika, delavka, stara 23 let; Kemperl Franc s Krivčevega, delavec, star 25 let in Kuhar Pepca

s Krivčevega, delavka, stara 18 let; Korošec Anton iz Lok št. 19, delavec, star 22 let in Zaplotnik Marija iz Srednje vasi 21, uslužbenka, stara 18 let; Koželj Janez iz Kamnika, strojni ključavničar, star 25 let in Matjaž Roza iz Tiroseka, delavka, stara 26 let; Muhič Alojz iz Volčjega potoka, delavec, star 21 let in Zagar Fani, iz Volčjega potoka, delavka, stara 28 let; Petek Franc iz Podvolovljeka, kmet, star 24 let in Čehun Stanka z Gozda, kmečka delavka, stara 19 let; Potočnik Gvido iz Mekinj, invalidski upokojenec, star 45 let in Vomberger Katarina iz Mekinj, pointerka, stara 38 let; Plevel Vincenc s Križa št. 27, kleparski pomočnik, star 33 let in Petek Terezija s Križa št. 76, delavka, stara 31 let; Resnik Ciril iz Šmarce, delavec, star 36 let in Osolnik

Marija iz Radomelj, delavka, stara 32 let; Slapar Stanislav iz Markovega št. 9, mizarski pomočnik, star 24 let in Zerovnik Marija iz Most št. 48, prodajalka, stara 25 let; Stare Anton iz Tunjic, elektromehanik, star 20 let in Lukanc Olga iz Volčjega potoka, tkalka, stara 18 let; Steklasa Vladimir iz Kamnika, avtomehanik, star 22 let in Verlinšek Francka iz Podgorja, delavka, stara 18 let; Spruk Ivan iz Črne, tkalski pomočnik, star 29 let in Kuhar Francka iz Kamnika, delavka, stara 25 let; Strajhar Jožef s Porebra 5, zidar star 23 let in Frontini Alojzija iz Potoka št. 1, šivilja, stara 25 let; Vrankar Jožef iz Sidola št. 4, krojaški pomočnik, star 24 let in Segeri Marija iz Ljubljane, delavka, stara 23 let; Vrhovnik Franc iz Kamnika, strojni ključavničar, star 27 let in Votteler Margareta iz lez Schorndorfa — Nemčija, uslužbenka, stara 28 let; Završnik Stanko iz Suhadol št. 45, plesarski pomočnik, star 29 let in Štopar Terezija iz Mengša — Zavrti št. 23, delavka, stara 32 let; Zagar Janez iz Most, krojač, star 23 let in Zor-

man Brigita iz Šmarce, trgovska pomočnica, stara 25 let.

● **SMRTI:** Burja Franc iz Potoka v Črni, posestnik, star 74 let; Erjavšek Marija iz Zg. Stranj, osebna upokojenka, stara 59 let; Kadunc Štefan iz Laz v Tuhinju št. 2, upokojenec, star 75 let; Kotnik Janez s Porebra, posestnik, star 70 let; Kregar Anton iz Stolnika, kmet, star 66 let; Lah Frančiška z Vrhpolja, invalidska upokojenka, stara 52 let; Mali Alojz iz Šmartna v Tuhinju 24, kmet, star 65 let; Mavec Frančiška iz Nasovč št. 21, družinska upokojenka, stara 64 let; Pakj Klara iz Črne, uslužbenka, stara 33 let; Pirc Marija iz Podgorja, gospodinja, stara 71 let; Urh Franc iz Zg. Stranj, posestnik, star 82 let; Uršič Frančiška iz Zagorice, gospodinja, stara 78 let; Verdnik Julijana iz Mekinj, osebna upokojenka, stara 78 let; Vrhovnik Katarina iz Sp. Stranj, družinska upokojenka, stara 78 let; Vidmar Mavricij iz Šmarce, osebni upokojenec, star 63 let; Zavasnik Pavel iz Črnega vrha št. 4, kmet, star 60 let;

»ALPREM«

Gradbeno montažno podjetje Kamnik

Izdeluje in montira vse vrste gradbenih konstrukcij, okna, vrata, predelne stene iz eloksirane aluminija za hotele, motele, gostinske lokale, trgovske lokale, ambulante, bolnišnice zdravstvene domove in vso individualno notranjo opremo iz aluminija in železa. Izdelujemo in opremljamo samopostrežne in klasične trgovine (za konfekcijo, špecerijo, manufakturo, sadje – zelenjavo itd). Naši kioski za tobak, časopise, sadje in zelenjavo ter montažni trgovski paviljoni so zaradi svoje kvalitete znani že po vsej Jugoslaviji. Poleg tega opravljamo vsa stavbena ključavničarska dela, izdelujemo kolesarnice za dvokolesa (enostranske in dvostranske) ter nadstrešnice za mopede in osebne avtomobile. Za kvaliteto jamčimo in se za naročila toplo priporočamo.

OB ZAKLJUČKU LETA SE ZAHVALJUJEMO NASIM SODELAVCEM IN ZELIMO VSEM DELOVNIM LJUDEM MNOGO USPEHOV V LETU 1966!

Rudnik kaolina

Črna — Kamnik

ČESTITKAM ZA NOVO LETO 1966
SE PRIDRUŽUJE DELOVNI KOLEKTIV

SREČNO!

KOLEKTIV

**ŽIVILSKE
INDUSTRIJE
Kamnik**

Vsem delovnim kolektivom in poslovnim prijateljem želimo srečno novo leto 1966

Zavod za zaposlovanje delavcev Kamnik-Domžale

ZELI VSEM DELOVNIM LJUDEM

SREČNO IN USPEHA POLNO

NOVO LETO 1966

Še več uspehov pri delu želi vsem našim občanom kolektiv

**OBRTNEGA PODJETJA
»USLUGA«**

Prepričajte se o kvaliteti storitev v naših obratih: tapetništvo, krojaštvo, šiviljstvo, čevljarstvo in pralnica

**GOZDNO GOSPODARSTVO
LJUBLJANA**

**GOZDNEGA OBRATA
Kamnik**

želi delovnim ljudem
uspešno novo leto 1966

Specializirano podjetje za proizvodnjo frotirja in kravat

**Svilanit
KAMNIK**

VSEM OBCANOM IN NASIM KUPCEM SREČNO NOVO LETO 1966

vam nudi za opremo doma frotir in vafel brisače najrazličnejših vzorcev, dimenzij in pestrih barv in kopalne plašče — ZA PLAŽO brisače intenzivnih in živahnih barv in kopalne plašče — ZA HOTELE, BOLNIŠNICE frotir in vafel brisače z vtkanimi napismi in emblemi hotelov in bolnišnic

KOLEKTIV INDUSTRIJE POHIŠTVA

STOL

KAMNIK

želi vsem delovnim ljudem in poslovnim partnerjem uspešno leto 1966. Opozarjamo potrošnike na naše sedežno pohištvo iz upognjenega bukovega lesa po najsodobnejših osnutkih in modelih. Najnovejša je sodobna pisarniška oprema iz kovine in lesa, izdelana po dolgotrajnem študiju lastnega razvojnega biroja

*Mnogo uspehov v novem letu 1966
želi*

Komunalna banka Kamnik

**Občane vabimo, da vložijo svoje prihranke
pri našem zavodu**

Industrijski kombinat

SVIT
KAMNIK

PRIPOROČA SVOJE IZDELKE:

polirne in brusilne paste ter čistila — specialna lepila in tesnila, razne politure in sredstva za nego avtomobilov. Nadalje elektrotehnični porcelan, steatit za visoko frekvenco, porcelanske tekstilne utenzilije in dekorativno keramiko; izolacijski material iz tekstila in papirja ter vse vrste gumbov, plastično embalažo in pohištveno okovje. Tradicija in izkušnost sta jamstvo za kakovost izdelkov

VSEM DELOVNIM ORGANIZACIJAM ŽELI SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1966 KOLEKTIV INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA

»SVIT«

Srečno novo leto želi vsem delovnim ljudem kolektiv podjetja

TITAN
Kamnik

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV IN LIVARNA

Izdelujemo:

- vdolbne ključavnice za vrata — navadne, dozične in cilindrične
- pohištvene PIKO ključavnice
- ključavnice za ALU vrata
- obežanke: navadne in cilindrične
- aparate za gospodinjstvo: mesoreznice, mlinčke za kavo, mak in orehe
- fitinge — črne in pocinkane
- ulitke od temper in sive litine

Srečno in uspeha polno novo leto 1966 želi vsem delovnim ljudem kolektiv

TRGOVSKEGA PODJETJA
KOČNA
KAMNIK

Priporočamo se za obisk v naših trgovinah, predvsem pa želimo, da obiščete nove trgovine »Elektromaterial« in »Drogerija«

Se več uspeha v novem letu želi vsem poslovnim partnerjem in našim občanom kolektiv

SPLOŠNEGA MIZARSTVA

KAMNIK

Trg Svobode 5

MENINA

Kolektiv gostinskega podjetja

želi srečno novo leto 1966 vsem svojim obiskovalcem in občanom.

planinka

Za silvestrovo obiščite naše obrate in dobro boste postreženi

Vsem delovnim ljudem naše občine voščimo srečno

NOVO LETO

ZAVOD ZA POSREDOVANJE ZAPOSLOTITVE
invalidnih in drugih oseb V KAMNIKU

V novem letu želi mnogo delovnih uspehov kolektiv

Tovarna usnja
Kamnik

Naše proizvodne posebnosti so: galanterija, nabuk, velur za obutev in oblačila. S kvalitetnimi izdelki si je tovarna pridobila svetovni sloves

Ob vstopu v novo leto želimo sreče vsem delovnim ljudem

Podjetje

KAMNIK

IZDELUJEMO:

amonitratna praškasta razstreliva, vžigalno vrvico, rudarski in lovski smodnik, vžigalna sredstva, izdelke za ognjemete, pirotehnično galanterijo in lovske patrone